

EN DIGITAL AGENDA FÖR EUROPA

Sedan 1995 har informations- och kommunikationsteknik (IKT) lett till produktivitetsökningar och tillväxt i EU^[1]. De tre senaste årtiondena har teknisk "konvergens" lett till att gränserna mellan telekommunikationer, radio- och tv-sändningar och IT suddats ut. Kommissionen lanserade 2015 den digitala inre marknaden för att förverkliga sina huvudsakliga lagstiftningsförslag, såsom stimulans till e-handel, upphovsrätt, personlig integritet på internet, harmonisering av digitala rättigheter, harmoniserade mervärdesskatteregler och it-säkerhet.

RÄTTSLIG GRUND

Fördragen innehåller visserligen inga särskilda bestämmelser för IKT, men EU får vidta relevanta åtgärder inom ramen för sektorsvisa och övergripande strategier, bland annat inom industripolitik (artikel 173 i EUF-fördraget), konkurrenspolitik (artiklarna 101–109 i EUF-fördraget), handelspolitik (artiklarna 206 och 207 i EUF-fördraget), transeuropeiska nät (TEN) (artiklarna 170–172 i EUF-fördraget), forskning och teknisk utveckling samt rymden (artiklarna 179–190 i EUF-fördraget), tillnärmning av lagstiftningen för att förbättra inrättandet av den inre marknaden och dess funktion (artikel 114 i EUF-fördraget), fri rörlighet för varor (artiklarna 28, 30, 34–35 i EUF-fördraget), fri rörlighet för personer, tjänster och kapital (artiklarna 45–66 i EUF-fördraget), utbildning, yrkesutbildning, ungdomsfrågor och idrott (artiklarna 165 och 166 i EUF-fördraget) och kultur (artikel 167 i EUF-fördraget). Samtliga är centrala för ett digitalt Europa.

MÅL

För att följa upp Lissabonstrategin utformades [den digitala agendan för Europa](#)^[2] som ett av sju flaggskeppsinitiativ i kommissionens Europa 2020-strategi. Denna offentliggjordes i maj 2010 och syftar till att definiera vilken roll användningen av IKT kommer att nödgas spela om Europa ska uppnå sina ambitiösa mål för 2020. För att den digitala miljön ska bli rättvis, öppen och säker har kommissionen följaktligen låtit [strategin för den digitala inre marknaden](#) bygga på tre pelare, nämligen att förbättra tillgången till digitala varor och tjänster för konsumenter och företag i hela unionen, att skapa de rätta förutsättningarna för att digitala nät och tjänster ska blomstra och att maximera den digitala ekonomins tillväxtpotential.

[1]Resultattavlan för den digitala agendan – <http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/scoreboard>

[2]En digital agenda för Europa – <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/europe-2020-strategy>

RESULTAT

Sedan telekomm marknaden öppnades för full konkurrens den 1 januari 1998, och från och med att strategin för den digitala inre marknaden började tillämpas har de tre huvudsakliga lagstiftningsförslag som prioriterats i denna strategi nu förverkligats.

För det första ska konsumenter och företag få bättre tillgång till digitala varor och tjänster runt om i Europa och EU ska få ett avancerat system för användares rättigheter och skydd för konsumenter och företag, där det också ingår

- lägre priser för [elektronisk kommunikation](#), och avskaffandet av roamingavgifter den 14 juni 2017 ("roaming som hemma")^[3],
- bättre internetanslutning för alla med omfattande bredbandstäckning av grundläggande slag, huvudsakligen genom utvecklingen av mobilt och satellitbaserat bredband, så att alla viktiga socioekonomiska drivkrafter får internetuppkoppling med kapacitet på gigabitnivå genom en harmoniserad användning av [frekvensbandet 470–790 MHz i unionen](#) och genom att bredband öppnas för 5G mobilt internet senast 2020, vartill kommer en gemensam EU-kalender för [en samordnad kommersiell lansering av 5G 2020](#), gratis trådlös uppkoppling till internet för unionsmedborgare och besökare på surfpunkter på offentliga platser överallt i Europa med hjälp av WiFi4EU^[4], ett högkvalitativt 700 MHz-band, och en investeringsfond för bredband inom Fonden för ett sammanlänkat Europa (för stöd till digital nätinfrastruktur), jämte
- bättre skydd för konsumenterna i telekommunikationssammanhang genom lagstiftning om integritetsskydd (direktiv 2009/136/EG) och dataskydd (direktiv 95/46/EG), vilka ytterligare förbättrats genom den nya lagstiftningsramen om dataskydd ([förordning \(EU\) 2016/679](#) och [direktiv \(EU\) 2016/680](#)), genom att Europeiska byrån för nät- och informationssäkerhet (Enisa)^[5] fått sitt mandat förstärkt, efter antagandet av [Europaparlamentets resolution](#), något som följdes av [kommissionens förslag](#) och toppmötet i Tallinn, genom inrättandet av en nätplattform för tvistlösning mellan konsumenter och e-handlare^[6], och genom giponet.org, en plattform som ska bidra till att göra genomförandet av förvaltningen av internet mer demokratiskt och användarvänligt^[7], jämte [lagstiftning om geoblockering](#) för att förhindra direkt och indirekt diskriminering på grund av konsumenters nationalitet, bosättningsort eller etableringsort, vid affärstransaktioner med näringsidkare inom unionen, samt upphovsrättsligt tillåtna användningssätt för personer med läsnedsättning, tillsammans med det

---

[3]Gemensamt uttalande från det maltesiska ordförandeskapet för Europeiska unionens råd, Europaparlamentet och kommissionen den 14 juni 2017. http://europa.eu/rapid/press-release_STATEMENT-17-1590_sv.htm

[4]Antaget av rådet den 9 oktober 2017. <http://www.consilium.europa.eu/sv/press/press-releases/2017/10/09-free-wifi4eu-internet-hotspots/>

[5]Förordning (EU) nr 526/2013. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/sv/TXT/?uri=CELEX:32013R0526>

[6]Plattformen finns tillgänglig på <http://ec.europa.eu/consumers/odr/> och ytterligare information på: http://ec.europa.eu/consumers/solving_consumer_disputes/non-judicial_redress/adr-odr/index_sv.htm

[7]Denna plattform lanserades av kommissionen den 22 april 2015, i samarbete med det globala observationsorganet för internetpolitik (Global Internet Policy Observatory, GIPO).

gemensamma europeiska larmnumret 112 ([direktiv 2009/136/EG](#)), journalnumret 116#000 för försvunna barn, journalnumret 116#11 för barn och journalnumret 116 123 för emotionellt stöd, jämte rätten till byte av operatör för fast eller mobil telefoni inom en arbetsdag, samtidigt som man behåller sitt gamla telefonnummer, dvs. nummerportabilitet (direktiv 2009/136/EG).

För det andra är att nämna att Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation (Berec) (se [förordning \(EG\) nr 1211/2009](#)) ordnar med samarbete mellan nationella regleringsmyndigheter och kommissionen och främjar bästa praxis och gemensamma metoder, varvid syftet är att få till stånd de rätta förutsättningarna för blomstrande digitala nät och tjänster på EU-nivå. Samtidigt undviks inkonsekvent reglering som skulle kunna snedvrída konkurrensen på den inre telekommunikationsmarknaden. För spektrumförvaltningen fastställs i det fleråriga programmet för radiospektrumpolitik politisk inriktning och politiska målsättningar för den strategiska planeringen och harmoniseringen av radiospektrum. Detta säkerställer en fungerande inre marknad på sådana unionspolitiska områden som innefattar spektrumanvändning, såsom elektroniska kommunikationer, forskning, teknisk utveckling och rymden, transporter, energi och det audiovisuella området.

För det tredje söker den digitala agendan för Europa maximera den digitala ekonomins tillväxtpotential genom att främja digitala färdigheter och högpresterande datorsystem, samt genom digitalisering av industri och tjänster, utveckling av artificiell intelligens och modernisering av offentliga tjänster^[8]. [Nya bestämmelser om portabilitet för digitala tjänster](#) har antagits, så att kunder som i sitt hemland betalat för innehållstjänster online kan komma åt dessa tjänster när de besöker något annat EU-land. Dessa bestämmelser började tillämpas från och med den 1 april 2018.

EUROPAPARLAMENTETS ROLL

Europaparlamentet förespråkar en stabil och avancerad IKT-politik och har varit mycket aktivt i antagandet av rättsakter på området. Parlamentet har också oavbrutet bidragit till att fokusera på frågor om IKT genom en rad initiativbetänkanden, muntliga och skriftliga frågor, studier^[9], arbetsseminarier^[10], yttranden och resolutioner. Parlamentet har också efterlyst en bättre samordning av de nationella insatserna för utveckling av alleuropeiska tjänster samt EU-stöd till IKT-forskning och -utveckling^[11].

[Europaparlamentet har påmint](#) om att spektrum från den "digitala utdelningen" bör användas för att alla EU-invånare ska få bredband, och betonat att det krävs fler åtgärder för att säkerställa allmänt utbredd och snabb tillgång till bredband samt digital kompetens och digitala färdigheter för alla medborgare och konsumenter. Samtidigt har parlamentet med kraft ställt sig bakom [teknikneutralitet](#), "nätneutralitet" och "nätfrihet" för allmänheten i Europa, liksom åtgärder i fråga om tillgång till eller användning av tjänster och applikationer via telekommunikationsnät, med utgångspunkt i att

---

[8] Estlands premiärminister Jüri Ratas om det digitala toppmötet i Tallinn.

[9] EP Think Thank: <http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/en/0083c7a4db/Think-Tank.html#studies>

[10] Europaparlamentets utskott: <http://www.europarl.europa.eu/committees/sv/events.html?id=workshops#documents>

[11] *Ubiquitous Development of the Digital Single Market*, en studie som tagits fram för Europaparlamentets utskott för den inre marknaden och konsumentskydd under 2013, [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2013/507481/IPOL-IMCO_ET\(2013\)507481_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/etudes/join/2013/507481/IPOL-IMCO_ET(2013)507481_EN.pdf)

medborgarnas grundläggande fri- och rättigheter respekteras. Dessa åtgärder måste också säkerställa att leverantörer av internetjänster inte försämrar användarnas möjligheter att ta del av innehåll och applikationer och/eller utnyttja tjänster av valfritt slag^[12].

Parlamentet arbetar med att systematiskt befästa dessa garantier genom lagstiftning. Parlamentet går i bräschen för att få bort hindren på den digitala inre marknaden och modernisera EU:s telekommunikationsbestämmelser för dagens digitala och datadrivna produkter och tjänster, för att de europeiska tjänstesektorerna ska digitaliseras så långt som möjligt, så att vi får nya arbetstillfällen och nya möjligheter. Syftet är att stimulera gränsöverskridande handel, harmonisera digitala avtalsregler och garantera gränsöverskridande paketleveranstjänster till överkomligt pris, stödja det fria flödet av icke-personuppgifter och få till stånd enklare förfaranden för momsdeklaration. Parlamentet har därför förbättrat tillgången till uppgifter och överföringen av dem för alla genom att fastställa normer för nätneutralitet, harmonisera användningen av frekvensbandet 470–790 MHz, stödja gratis trådlös uppkoppling till internet i alla städer och byar (Wifi4EU), investera i högpresterande datormoln och forskningsmoln (det europeiska öppna forskningsmolnet) och avskaffa roamingavgifterna på EU:s territorium. Parlamentet har tagit initiativ till och slutfört viktigt lagstiftningsarbete med [åtgärder för att minska kostnaderna för utbyggnad av höghastighetsnät för elektronisk kommunikation](#)^[13] och [förordningen om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för transaktioner på den inre marknaden, för att det ska gå lättare att bedriva elektronisk affärsverksamhet](#).

Till detta kommer att parlamentet med framgång slutfört lagstiftningsarbetet om förbättrat uppgiftsskydd genom reformen av [ramen för uppgiftsskydd och bestämmelserna om it-säkerhet](#) samt genom att godkänna inrättandet av en europeisk IKT-säkerhetsram, varjämte parlamentet arbetat för att organisera IKT-certifiering i EU, främja investeringar i väsentlig industriell kapacitet för it-säkerhet, garantera fysiska personer ett effektivt skydd i samband med behandlingen av personuppgifter ([direktiv \(EU\) 2016/680](#)) samt skydda fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och det fria flödet av sådana uppgifter ([förordning \(EU\) 2016/679](#)). Den sistnämnda förordningen har till syfte att avhjälpa olika brister, nämligen bristande enhetlighet i genomförandet av uppgiftsskyddet i olika delar av unionen, rättsosäkerhet och en allmänt utbredd uppfattning om att betydande risker kvarstår för fysiska personer, särskilt med avseende på användning av internet. Parlamentets utskott för medborgerliga fri- och rättigheter sade vid en omröstning nyligen ja till bestämmelser om respekt för privatlivet och skyddet av personuppgifter i elektroniska kommunikationer för att göra det lättare för affärsverksamheten^[14].

Parlamentet övervakar noggrant kommissionens genomförande av färdplanen för strategin för den digitala inre marknaden och har därför antagit en resolution med titeln [Vägen mot en rättsakt för den digitala inre marknaden](#). Parlamentet bedriver för närvarande i själva verket ett omfattande lagstiftningsarbete

---

[12]EUT C 153 E, 31.5.2013, s. 128.

[13]Direktiv 2014/61/EU: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2014.155.01.0001.01.ENG (EUT L 155, 23.5.2014, s. 1).

[14]COM(2017)0010.

om förslag som lagts fram såsom uppföljning av strategin för den digitala inre marknaden och den ovannämnda resolutionen, och tar där upp frågor såsom omotiverad geoblockering^[15], gränsöverskridande paketleveranser^[16], gränsöverskridande portabilitet för innehållstjänster online^[17], en översyn av förordningen om konsumentskyddssamarbete^[18], audiovisuella medietjänster^[19], avtal om försäljning av varor på nätet och annan distansförsäljning av varor^[20] och avtal om leverans av digitalt innehåll^[21].

Mariusz Maciejewski / Frédéric Gouardères
05/2019

---

[15][COM\(2016\)0289](#).

[16][COM\(2016\)0285](#).

[17][COM\(2015\)0627](#).

[18][COM\(2016\)0283](#).

[19][COM\(2016\)0287](#).

[20][COM\(2015\)0635](#).

[21][COM\(2015\)0634](#).

